

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 44/11

Λουξεμβούργο, 10 Μαΐου 2011

Απόφαση στην υπόθεση C-147/08
Jürgen Römer κατά Freie und Hansestadt Hamburg

Συνιστά δυσμενή διάκριση λόγω γενετήσιου προσανατολισμού η χορήγηση σε πρόσωπο που έχει συνάψει σχέση συμβιώσεως επικουρικής συντάξεως γήρατος χαμηλότερης από αυτήν που χορηγείται σε έγγαμο πρόσωπο

Αυτό ισχύει εφόσον η σχέση συμβιώσεως αφορά αποκλειστικώς πρόσωπα του ίδιου φύλου και εφόσον από νομικής και πραγματικής απόψεως η σχέση αυτή είναι όμοια με τον γάμο

Ο Jürgen Römer εργαζόταν στον Freie und Hansestadt Hamburg (Δήμος Αμβούργου, Γερμανία) ως διοικητικός υπάλληλος από το 1950 έως την επέλευση της ανικανότητάς του προς βιοπορισμό, στις 31 Μαΐου 1990. Από το έτος 1969 ζούσε αδιαλείπτως με τον σύντροφό του, U, με τον οποίο συνήψε καταχωρισμένη σχέση συμβιώσεως σύμφωνα με τον γερμανικό νόμο περί καταχωρισμένης σχέσεως συμβιώσεως της 16ης Φεβρουαρίου 2001. Ο J. Römer ενημέρωσε σχετικώς τον εργοδότη του με έγγραφο της 16ης Οκτωβρίου 2001.

Στη συνέχεια, ζήτησε τον εκ νέου υπολογισμό της χορηγούμενης σε αυτόν επικουρικής συντάξεως γήρατος με εφαρμογή της ευνοϊκότερης φορολογικής κλάσεως που προβλεπόταν για τους έγγαμους δικαιούχους. Κατ' αυτόν τον τρόπο, τον Σεπτέμβριο του 2001, η σύνταξή του, εφόσον υπολογιζόταν με βάση την ευνοϊκότερη φορολογική κλάση, θα προσαυξανόταν κατά 590,87 DEM (302,11 ευρώ) μηνιαίως. Με έγγραφο της 10ης Δεκεμβρίου 2001, ο Freie und Hansestadt Hamburg απέρριψε το αίτημα εφαρμογής της ευνοϊκότερης φορολογικής κλάσεως για τον υπολογισμό της ως άνω συντάξεως με την αιτιολογία ότι το σχετικό δικαίωμα ανήκε μόνον σε όσους δικαιούχους είναι έγγαμοι και δεν ζουν σε μόνιμη βάση χωριστά από τον/την σύζυγό τους καθώς και σε όσους λαμβάνουν οικογενειακό επίδομα ή αντίστοιχη παροχή.

Εκτιμώντας ότι έχει δικαίωμα σε ίση μεταχείριση με τους έγγαμους δικαιούχους που δεν ζουν σε μόνιμη βάση χωριστά από τον/τη σύζυγό τους όσον αφορά τον υπολογισμό της συντάξεώς του και ότι το δικαίωμα αυτό απορρέει από την οδηγία 2000/78/EK¹ για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία, ο J. Römer άσκησε προσφυγή ενώπιον του Arbeitsgericht Hamburg (δικαστήριο εργατικών διαφορών του Αμβούργου, Γερμανία). Το δικαστήριο αυτό ζήτησε από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης διευκρινίσεις όσον αφορά την ερμηνεία των γενικών αρχών και των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης σχετικά με την απαγόρευση δυσμενών διακρίσεων λόγω γενετήσιου προσανατολισμού στον τομέα της απασχολήσεως και της εργασίας.

Στην απόφαση που εξέδωσε σήμερα, το Δικαστήριο διαπιστώνει καταρχάς ότι οι παροχές επικουρικής συντάξεως, όπως οι καταβαλλόμενες στην υπό κρίση υπόθεση, εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2000/78.

Στη συνέχεια, το Δικαστήριο υπενθυμίζει, πρώτον, ότι η διαπίστωση άμεσης δυσμενούς διακρίσεως λόγω του γενετήσιου προσανατολισμού προϋποθέτει, πρώτον, ότι οι σχετικές περιπτώσεις είναι παρόμοιες και μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο ειδικής και συγκεκριμένης εξετάσεως λαμβάνοντας υπόψη την εκάστοτε παροχή.

¹ Οδηγία 2000/78/EK του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία (ΕΕ L 303, σ. 16)

Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι **με τον γερμανικό νόμο περί καταχωρισμένης σχέσεως συμβιώσεως καθιερώθηκε για πρόσωπα του ίδιου φύλου ο θεσμός της καταχωρισμένης σχέσεως συμβιώσεως, ενώ αποκλείστηκε η δυνατότητα των προσώπων αυτών να συνάψουν γάμο**, ο οποίος εξακολουθεί να αφορά μόνον πρόσωπα διαφορετικού φύλου. Δεδομένης της σταδιακής προσεγγίσεως των ρυθμίσεων για την καταχωρισμένη σχέση συμβιώσεως με τις ρυθμίσεις που ισχύουν για τον γάμο, δεν υφίστανται πλέον, κατά το αιτούν δικαστήριο, σημαίνουσες διαφορές μεταξύ αυτών των συστημάτων συμβιώσεως στη γερμανική έννομη τάξη. Η μόνη βασική διαφορά που έχει απομείνει είναι ότι οι σύζυγοι πρέπει να έχουν διαφορετικό φύλο ενώ οι καταχωρισμένοι σύντροφοι το ίδιο φύλο.

Πάντως, **εν προκειμένω, το δικαίωμα σε παροχές επικουρικής συντάξεως προϋποθέτει όχι μόνον ότι ο δικαιούχος είναι έγγαμος** αλλά, επιπροσθέτως, ότι δεν ζει σε μόνιμη βάση χωριστά από τον/την σύζυγό του, εφόσον σκοπός του δικαιώματος αυτού είναι να προσπορίσει αντισταθμιστικό εισόδημα για την ικανοποίηση των αναγκών του ενδιαφερομένου και, εμμέσως, των προσώπων που ζουν μαζί του. Το Δικαστήριο υπογραμμίζει συναφώς ότι, **κατά τον γερμανικό νόμο περί καταχωρισμένης σχέσεως συμβιώσεως, οι καταχωρισμένοι σύντροφοι υπέχουν αμοιβαίες υποχρεώσεις μέριμνας και αλληλεγγύης και επαρκούς συμβολής στις ανάγκες της συμβιώσεως με την εργασία και την περιουσία τους**, πράγμα το οποίο ισχύει και για τους συζύγους κατά τη διάρκεια του κοινού τους βίου. Επομένως, κατά το Δικαστήριο, **οι καταχωρισμένοι σύντροφοι και οι έγγαμοι σύζυγοι βαρύνονται με τις ίδιες υποχρεώσεις, οπότε οι δυο αυτές περιπτώσεις είναι παρόμοιες**.

Όσον αφορά, δεύτερον, το κριτήριο της λιγότερο ευνοϊκής μεταχειρίσεως λόγω του γενετήσιου προσανατολισμού, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι **η επικουρική σύνταξη του J. Römer θα είχε αυξηθεί εάν ήταν έγγαμος και όχι απλώς καταχωρισμένος σύντροφος προσώπου του ίδιου φύλου**. Επιπλέον, η ευνοϊκότερη μεταχείριση δεν αποτελεί συνάρτηση ούτε των αποδοχών των συντρόφων της ενώσεως, ούτε της υπάρξεως τέκνων, ούτε άλλων παραγόντων, όπως οι σχετικοί με τις οικονομικές ανάγκες του συμβιούντος. Εξάλλου, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι οι οφειλόμενες από τον J. Römer συνταξιοδοτικές εισφορές δεν είχαν καμία σχέση με την οικογενειακή του κατάσταση, δεδομένου ότι αυτός είχε την υποχρέωση να συμμετέχει στις συνταξιοδοτικές δαπάνες καταβάλλοντας εισφορά ίση προς αυτή που κατέβαλλαν οι έγγαμοι συνάδελφοί του.

Τέλος, όσον αφορά τις συνέπειες δυσμενούς διακρίσεως λόγω γενετήσιου προσανατολισμού, το Δικαστήριο κρίνει, αφενός, ότι, δεδομένης της υπεροχής του δικαίου της Ένωσης, ο θιγόμενος ιδιώτης μπορεί να επικαλεστεί κατά οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης το δικαίωμα σε ίση μεταχείριση χωρίς να απαιτείται προηγούμενη τροποποίηση από τον εθνικό νομοθέτη της οικείας εθνικής διατάξεως προκειμένου αυτή να καταστεί σύμφωνη με το δίκαιο της Ένωσης. Αφετέρου, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι **ο θιγόμενος ιδιώτης μπορεί να επικαλεστεί το δικαίωμα σε ίση μεταχείριση το νωρίτερο μετά την εκπνοή της προθεσμίας μεταφοράς της εν λόγω οδηγίας στην εσωτερική έννομη τάξη, ήτοι μετά την 3η Δεκεμβρίου 2003**.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106

